

ایستگاه فضایی

هفته چهل و ششم ۱۳۹۲

۱۲-۱۸ بهمن، ۱-۷ ربیع الثانی، ۱-۷ فوریه ژانویه

خبرنامه داخلی خانه نجوم قم

بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

ابتدای بلوار امین - شماره ۶۱

تلفن : ۳۲۹۳۶۳۱۱-۵

www.nojumi.blogfa.com

q.nojum.khane@gmail.com

تهیه کنندگان: احمد رحمانی ، مجید داداش نژاد

همکاران این شماره: محمد حسین اخوان

اوقات شرعی به افق قم

اوقات شرعی	اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	خورشید در قبله	غروب آفتاب	اذان مغرب	نیمه شب شرعی
شنبه	۰۵:۴۰	۰۷:۰۵	۱۲:۲۰	۱۴:۴۲	۱۷:۳۶	۱۷:۵۴	۲۳:۳۷
یک شنبه	۰۵:۳۹	۰۷:۰۴	۱۲:۲۰	۱۴:۴۱	۱۷:۳۷	۱۷:۵۵	۲۳:۳۸
دوشنبه	۰۵:۳۹	۰۷:۰۳	۱۲:۲۰	۱۴:۴۱	۱۷:۳۸	۱۷:۵۶	۲۳:۳۸
سه شنبه	۰۵:۳۸	۰۷:۰۳	۱۲:۲۰	۱۴:۴۰	۱۷:۳۹	۱۷:۵۷	۲۳:۳۸
چهارشنبه	۰۵:۳۷	۰۷:۰۲	۱۲:۲۰	۱۴:۳۹	۱۷:۴۰	۱۷:۵۸	۲۳:۳۸
پنج شنبه	۰۵:۳۷	۰۷:۰۱	۱۲:۲۱	۱۴:۳۹	۱۷:۴۱	۱۷:۵۹	۲۳:۳۸
جمعه	۰۵:۳۶	۰۷:۰۰	۱۲:۲۱	۱۴:۳۸	۱۷:۴۲	۱۸:۰۰	۲۳:۳۸

تهیه کننده : محمد حسین اخوان

بسم الله الرحمن الرحيم

توأم شدن نور با الکتریسیته و مغناطیس

از نتایج اتفاقی تجربیات قرن نوزدهم این بود که زمینه را برای دانشمندانی مثل انیشتین هموار نمود تا بتواند تئوری نسبیت را پدید آورد و در اوایل قرن بیستم به اثبات رسید که سرعت نور حد اعلای سرعت هر عنصر مادی در عالم کائنات است، قبل از نیمه‌ی قرن بیستم، اندازه گیری دقیق به کمک طیف نوری عناصر موجود در طبیعت، راه را برای کاوش در جهان اتم، نمایان کرد شاید پر اهمیت ترین پیشرفتی که در دانش نور صورت گرفت، گشوده شدن دریچه ای به سوی دنیای اتم، یعنی پیدایش تئوری اتمی در اوایل قرن بیستم بود. ماهیت طیفی عناصر اصلی چون هیدروژن و هلیوم با کوشش های مداوم و بدون وقفه، به خاطر تایید یا اصلاح تئوری جدید، مورد استفاده قرار گرفت. توأم شدن نور و الکترونیک و کاربرد آن در ماهواره های فضایی موجب شد که این دانش، نقش به سزایی در پیشرفت های بسیار برجسته‌ی علمی ایفا کرده و چون شمعی درخشان رهگشای دانشمندان دیگر در ادامه‌ی تحقیقات و پژوهش های علمی، در سایر رشته های علوم گردد.

تأثیرات حاصل از پیشرفت ابزار نوری در زندگی اجتماعی مردم به همان میزان بازتاب اثرات علمی‌اش، گسترده و عمیق بوده است. صنعت عکاسی در اوایل قرن نوزدهم و سینما در نیمه‌ی دوم همان قرن که نقش هر دو به دام کشاندن نور و نشان دادن تصویر اشیاء مورد نظر بود، چنان پیشرفتی نمود که سرگرمی های اجتماعی و فرهنگی جدیدی برای آدمی به همراه آورد و زندگی او را دستخوش تحول و دگرگونی قرار داد.

در این قرن پیدایش رشته‌ی الکترواپتیک و در نتیجه اختراع تلویزیون شد که نه تنها صنعت سینما را ترقی بخشید، بلکه محیط کاملاً تازه‌ای برای سرگرمی و آموزش فرهنگی به وجود آورد. امروزه تلویزیون جزء وسایل لاینفک زندگی روزانه مردم جهان است. لازم به تذکر است با توأم شدن نور و الکتریسیته و مغناطیس در یکدیگر که حاصل زحمات دانشمندانی چون فارادی و ماکسول و کشف اثرات فتوالکتریسیته که نتیجه‌ی زحمات انیشتین است و همراه بودن نور با ذرات اتم که تئوری مکانیک کوانتوم نامیده می‌شود به جای روشن تر کردن ماهیت نور، ابهامات بیشتری را نمایان ساخت و نشان داد پدیده‌ی مزبور پیچیده تر از آن است که قابل تصور باشد گرچه علم و دانش، محدود به مکان معینی و یا مربوط به زمان خاصی نمی باشد و تحولاتی را که نور در طول تاریخ طی کرده می توان در چهار مرحله مورد بررسی قرار داد

مشتاق نظرات شما هستیم

ایستگاه فضایی خبرنگار داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

آسمانی برای رصد

در این تصویر سیارات سامانه خورشیدی به نسبت قطر ظاهری خود در میان هفته جاری به تصویر کشیده شده است.

نکات ضروری در مورد جدول اطلاعات رصدی :

داده های مورد نیاز از نرم افزار های Starry night و هفت آسمان و همچنین سایت های Calsky.org ، Heavens -above.com و سایت مرکز تقویم و ژئوفیزیک دانشگاه تهران استخراج گردیده است.

مبنای محاسبات ساعت ۰:۰۰ هر روز است پس این اطلاعات برای رصد هر شب (شب هر روز مثلاً شب شنبه نه شنبه شب) استخراج شده است . و همچنین در قسمت اطلاعات ماه نیز همین طور است و فاز ها و محل قرار گیری ماه در برج ها مربوط به ساعت ۰:۰۰ هر روز می باشد.

مشتاق نظرات شما هستیم

ایستگاه فضایی خبرنامه داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

رویداد های نجومی هفته

روز	رویداد
شنبه	ماه در نزدیکی سیاره عطارد ساعت ۱۷:۱۰
دوشنبه	مریخ در نزدیکی ستاره سماک اعزل
سه شنبه	عطارد در حضيض خورشیدی در ساعت ۳ بامداد
پنج شنبه	تربیع اول ماه ۲۲:۵۲
جمعه	ماه در نزدیکی خوشه ی پروین و مقارنه ی ISS با ستاره ابط الجوزا در صورت فلکی جبار، ساعت ۱۸:۱۱:۲۵ و با جدایی زاویه ای ۱۸ دقیقه ی قوسی

خانه نجوم قم برگزار می کند :

کارگاه آشنایی با تقویم

زمان برگزاری : از یکشنبه (۱۱ اسفند) روز های فرد ساعت ۱۶:۳۰ الی ۱۷:۳۰ (۶ جلسه)

مباحث مطرح در دوره :

۱- انواع تقویم ها

۲- تاریخچه تقویم نگاری

۳- تبدیل تقویم

۴- اصول تقویم نگاری

۵- استخراج تقویم شمسی و قمری و ...

مهلت ثبت نام : تا ۸ اسفند ماه

هزینه ی کارگاه : ۲۰,۰۰۰ تومان

ضمناً در پایان دوره به شرکت کنندگان گواهی حضور اعطا می گردد.

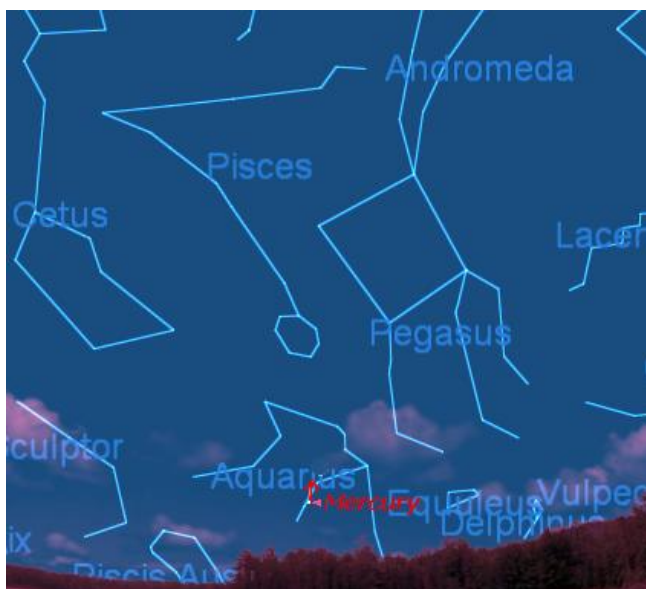
مشتاق نظرات شما هستیم

ایستگاه فضایی خبرنگار داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

سیارات

عطارد	طلوع	گذر	غروب	قدر	اندازه (ثانیه)	جدایی زاویه ای (از خورشید)	صورت فلکی
شنبه	۰۷:۵۸	۱۳:۳۰	۱۹:۰۳	-۰/۵	۷/۰	۱۸/۳	دلو
یکشنبه	۰۷:۵۶	۱۳:۲۹	۱۹:۰۴	-۰/۴	۷/۳	۱۸/۲	دلو
دوشنبه	۰۷:۵۳	۱۳:۲۷	۱۹:۰۳	-۰/۲	۷/۵	۱۸/۰	دلو
سه شنبه	۰۷:۴۹	۱۳:۲۵	۱۹:۰۲	۰/۰	۷/۷	۱۷/۶	دلو
چهارشنبه	۰۷:۴۵	۱۳:۲۲	۱۹:۰۰	۰/۲	۸/۰	۱۷/۰	دلو
پنج شنبه	۰۷:۴۱	۱۳:۱۸	۱۸:۵۷	۰/۴	۸/۲	۱۶/۳	دلو
جمعه	۰۷:۳۶	۱۳:۱۴	۱۸:۵۳	۰/۷	۸/۵	۱۵/۴	دلو

این سیاره در آسمان شامگاهی قابل مشاهده است

بهترین زمان رصد عطارد در این هفته

حدود ساعت ۱۸:۲۵ می باشد

مسیر حرکت سیاره در هفته جاری

مشتاق نظرات شما هستیم

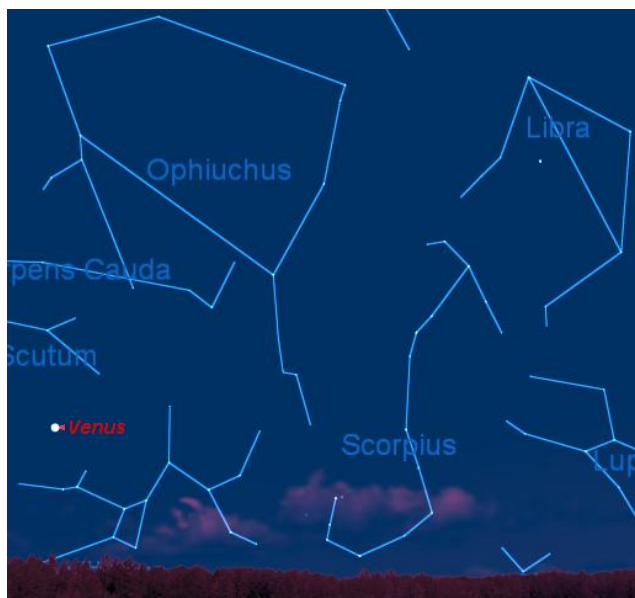
ایستگاه فضایی خبرنگارخانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

سیارات

زهره	طلوع	گذر	غروب	قدر	اندازه (ثانیه)	جدایی زاویه ای (از خورشید)	صورت فلکی
شنبه	۰۵:۰۰	۱۰:۱۶	۱۵:۳۳	-۴/۶	۵۱/۲	۲۹/۱	قوس
یکشنبه	۰۴:۵۶	۱۰:۱۳	۱۵:۲۹	-۴/۶	۵۰/۴	۳۰/۰	قوس
دوشنبه	۰۴:۵۲	۱۰:۰۹	۱۵:۲۶	-۴/۶	۴۹/۶	۳۰/۹	قوس
سه شنبه	۰۴:۴۹	۱۰:۰۶	۱۵:۲۲	-۴/۶	۴۸/۸	۳۱/۸	قوس
چهارشنبه	۰۴:۴۶	۱۰:۰۲	۱۵:۱۹	-۴/۶	۴۸/۰	۳۲/۷	قوس
پنج شنبه	۰۴:۴۳	۰۹:۵۹	۱۵:۱۶	-۴/۶	۴۷/۲	۳۳/۵	قوس
جمعه	۰۴:۴۰	۰۹:۵۶	۱۵:۱۲	-۴/۶	۴۶/۴	۳۴/۲	قوس

این سیاره در آسمان صبحگاهی قابل مشاهده است

نمایی از این سیاره در میان هفته جاری

بهترین زمان رصد ناهید در این هفته

حدود ساعت ۰۵:۴۵ می باشد.

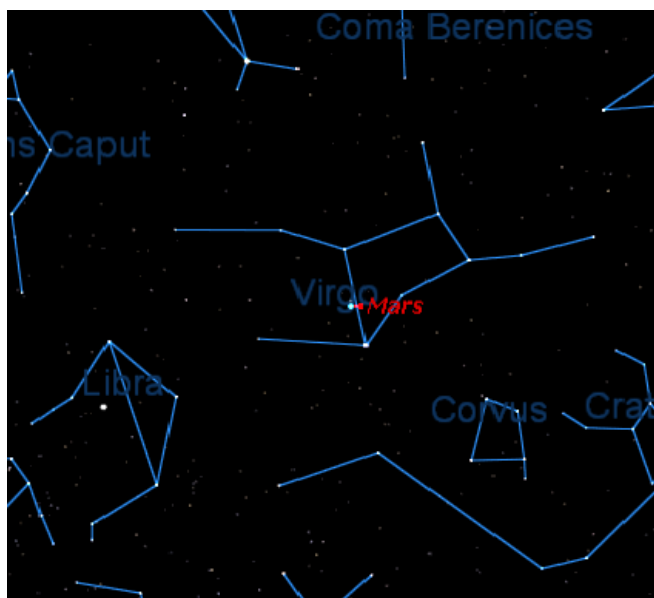
مشتاق نظرات شما هستیم

ایستگاه فضایی خبرنگار داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

سیارات

مریخ	طلوع	گذر	غروب	قدر	اندازه (ثانیه)	جدایی زاویه ای (از خورشید)	صورت فلکی
شنبه	۲۳:۰۷	۰۴:۵۱	۱۰:۳۴	۰/۳	۸/۸	۱۰۸/۸	سنبله
یکشنبه	۲۳:۰۵	۰۴:۴۸	۱۰:۳۱	۰/۲	۸/۹	۱۰۹/۵	سنبله
دوشنبه	۲۳:۰۲	۰۴:۴۵	۱۰:۲۸	۰/۲	۹/۰	۱۱۰/۳	سنبله
سه شنبه	۲۲:۵۹	۰۴:۴۲	۱۰:۲۵	۰/۲	۹/۰	۱۱۱/۰	سنبله
چهارشنبه	۲۲:۵۶	۰۴:۳۹	۱۰:۲۲	۰/۲	۹/۱	۱۱۱/۸	سنبله
پنج شنبه	۲۲:۵۴	۰۴:۳۶	۱۰:۱۹	۰/۱	۹/۲	۱۱۲/۵	سنبله
جمعه	۲۲:۵۱	۰۴:۳۳	۱۰:۱۵	۰/۱	۹/۳	۱۱۳/۳	سنبله

این سیاره در آسمان صبحگاهی قابل مشاهده است.

بهترین زمان رصد بهرام در این هفته حدود

ساعت ۰۴:۴۵ می باشد.

نمایی از این سیاره در میان هفته جاری

مشتاق نظرات شما هستیم

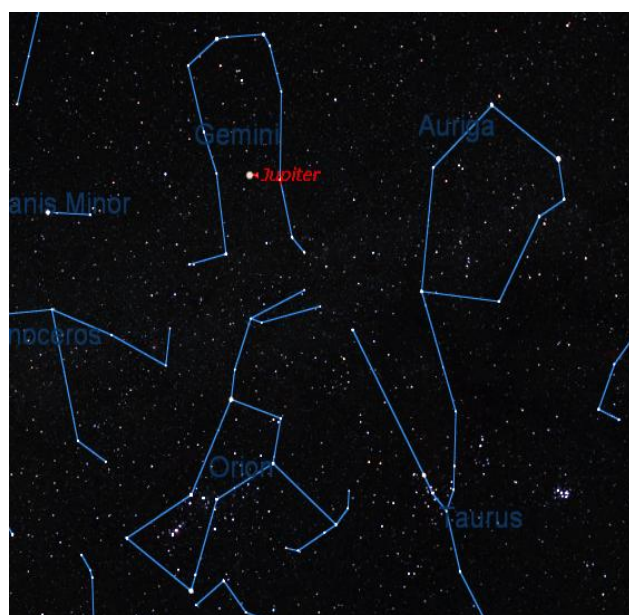
ایستگاه فضایی خبرنگار داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

سیارات

مشتري	طلوع	گذر	غروب	قدر	اندازه (ثانیه)	جدایی زاویه ای (از خورشید)	صورت فلکی
شنبه	۱۵:۰۶	۲۲:۱۶	۰۵:۲۶	-۲/۶	۴۵/۵	۱۵۰/۳	دوپیکر
یکشنبه	۱۵:۰۱	۲۲:۱۱	۰۵:۲۲	-۲/۶	۴۵/۴	۱۴۹/۲	دوپیکر
دوشنبه	۱۴:۵۷	۲۲:۰۷	۰۵:۱۷	-۲/۶	۴۵/۳	۱۴۸/۱	دوپیکر
سه شنبه	۱۴:۵۲	۲۲:۰۳	۰۵:۱۳	-۲/۶	۴۵/۲	۱۴۷/۰	دوپیکر
چهارشنبه	۱۴:۴۸	۲۱:۵۸	۰۵:۰۹	-۲/۶	۴۵/۱	۱۴۵/۹	دوپیکر
پنج شنبه	۱۴:۴۴	۲۱:۵۴	۰۵:۰۴	-۲/۶	۴۵/۰	۱۴۴/۸	دوپیکر
جمعه	۱۴:۳۹	۲۱:۵۰	۰۵:۰۰	-۲/۶	۴۴/۹	۱۴۳/۷	دوپیکر

این سیاره در آسمان شامگاهی و صبحگاهی قابل مشاهده است

بهترین زمان رصد هرمز در این هفته حدود
ساعت ۲۲:۰۵ می باشد.

نمایی از این سیاره در هفته جاری

مشتاق نظرات شما هستیم

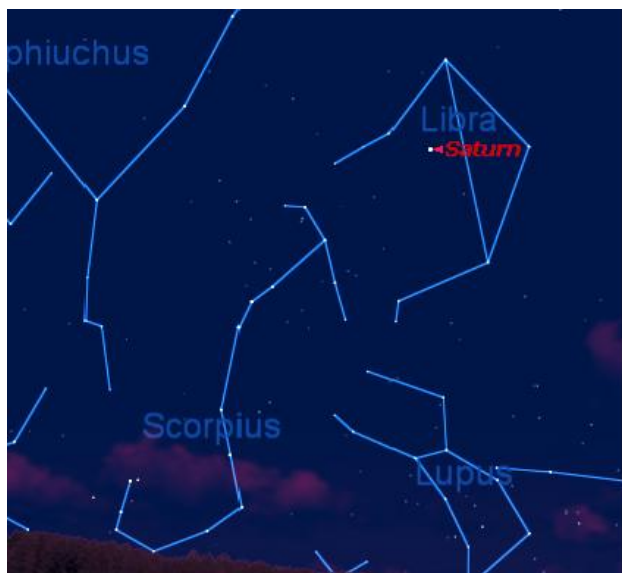
ایستگاه فضایی خبرنامه داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

سیارات

زحل	طلوع	گذر	غروب	قدر	اندازه (ثانیه)	جدایی زاویه ای (از خورشید)	صورت فلکی
شنبه	۰۱:۲۸	۰۶:۴۴	۱۲:۰۰	۰/۵	۱۶/۵	۷۹/۳	میزان
یکشنبه	۰۱:۲۵	۰۶:۴۰	۱۱:۵۶	۰/۵	۱۶/۵	۸۰/۳	میزان
دوشنبه	۰۱:۲۱	۰۶:۳۷	۱۱:۵۲	۰/۵	۱۶/۵	۸۱/۲	میزان
سه شنبه	۰۱:۱۷	۰۶:۳۳	۱۱:۴۹	۰/۵	۱۶/۵	۸۲/۲	میزان
چهارشنبه	۰۱:۱۴	۰۶:۲۹	۱۱:۴۵	۰/۵	۱۶/۶	۸۳/۲	میزان
پنج شنبه	۰۱:۱۰	۰۶:۲۵	۱۱:۴۱	۰/۵	۱۶/۶	۸۴/۱	میزان
جمعه	۰۱:۰۶	۰۶:۲۲	۱۱:۳۷	۰/۵	۱۶/۶	۸۵/۱	میزان

این سیاره در آسمان صبحگاهی قرار دارد.

بهترین زمان رصد این سیاره در این هفته حدود
 ساعت ۰۵:۵۵ می باشد.

نمایی از این سیاره در میان هفته جاری

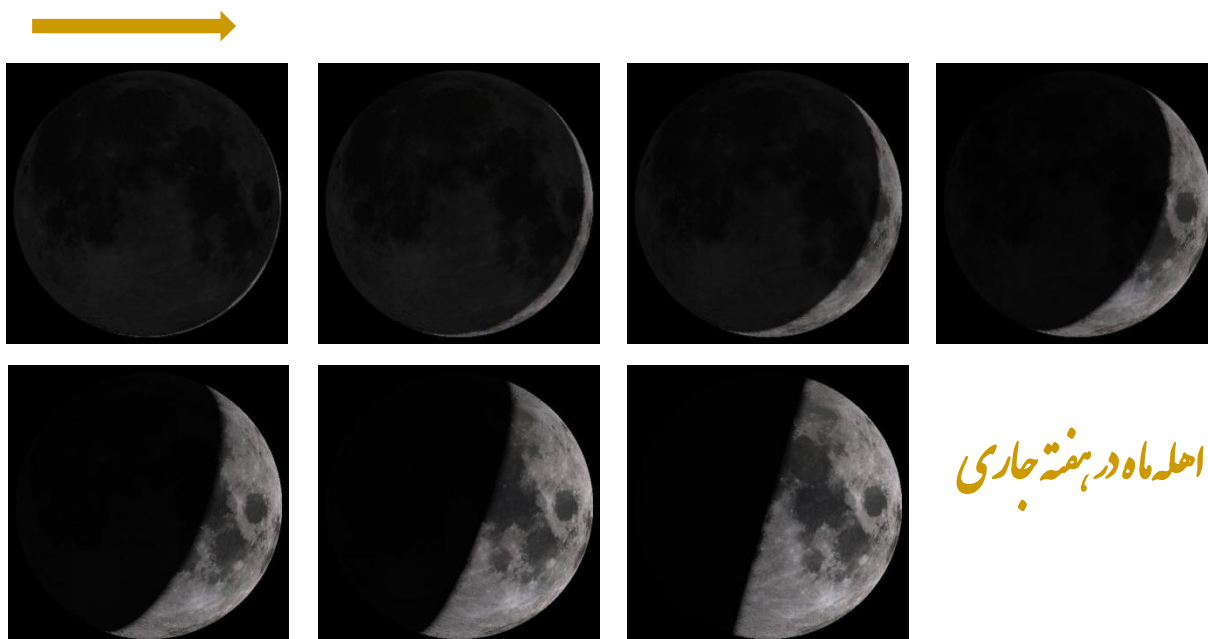
مشتاق نظرات شما هستیم

ایستگاه فضایی خبرنامه داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

قمرها

ماه	طلوع	گذر	غروب	اندازه (دقیقه)	فاز	برج	صورت فلکی
شنبه	۰۷:۴۵	۱۳:۳۷	۱۹:۳۶	۳۳	۲٪	دلو	جدی
یکشنبه	۰۸:۲۵	۱۴:۳۱	۲۰:۴۴	۳۲	۶٪	حوت	دلو
دوشنبه	۰۹:۰۴	۱۵:۲۳	۲۱:۴۹	۳۲	۱۲٪	حوت	حوت
سه شنبه	۰۹:۴۱	۱۶:۱۳	۲۲:۵۲	۳۱	۲۱٪	حمل	حوت
چهارشنبه	۱۰:۱۹	۱۷:۰۳	۲۳:۵۳	۳۱	۳۰٪	حمل	حوت
پنج شنبه	۱۰:۵۸	۱۷:۵۲	۰۰:۵۱	۳۰	۴۰٪	ثور	حمل
جمعه	۱۱:۳۹	۱۸:۴۲	۰۱:۵۲	۳۰	۵۱٪	ثور	حمل

مشتاق نظرات شما هستیم

ایستگاه فضایی خبرنامه داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

رصد ماهواره ها : ایریدیوم ها

روز	نام	ساعت	سمت	ارتفاع	قدر	مکان	صورت فلکی
شنبه	Iridium ۲۳	۰۶:۱۸:۰۰	SSE	۱۵۶/۴	۲۷/۰	-۴/۷	حوا
شنبه	Iridium ۱۱	۱۸:۴۰:۵۴	NNE	۳۱/۴	۵۴/۲	-۶/۹	زرافه
یکشنبه	Iridium ۲۳	۱۸:۳۵:۳۹	NNE	۳۰/۰	۵۶/۸	-۴/۳	زرافه
سه شنبه	Iridium ۲۲	۰۶:۰۷:۵۸	SSE	۱۶۱/۳	۲۸/۸	-۵/۸	عقرب
سه شنبه	COSMO-SkyMed ۱	۰۵:۳۳:۴۵	SSE	۱۶۵/۳	۷۱/۵	-۲/۲	عوا
چهارشنبه	Iridium ۲۵	۰۶:۰۱:۵۵	SSE	۱۶۳/۴	۲۹/۱	-۶/۰	عقرب

رصد ماهواره ها : ایستگاه فضایی (ISS)

روز	قدر	شروع			بیشترین ارتفاع			پایان	
		زمان	سمت	ارتفاع	زمان	سمت	ارتفاع	زمان	سمت
سه شنبه	-۱/۹	۱۸:۵۷:۰۳	S	۱۰	۱۸:۵۹:۲۷	SE	۲۵	۱۸:۵۹:۲۷	SE
پنج شنبه	-۳/۴	۱۸:۵۶:۱۶	SW	۱۰	۱۸:۵۹:۳۵	NW	۸۷	۱۹:۰۰:۴۰	NE
جمعه	-۲/۸	۱۸:۰۸:۰۰	SSW	۱۰	۱۸:۱۱:۱۱	SE	۴۵	۱۸:۱۴:۲۳	ENE

مشتاق نظرات شما هستیم

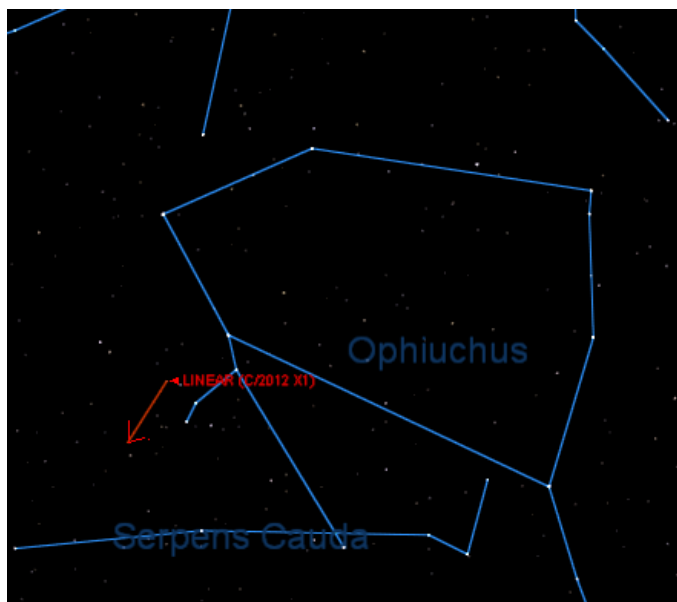
ایستگاه فضایی خبرنامه داخلی خانه نجوم قم بخش غیر حرفه ای مرکز مطالعات و پژوهش های فلکی - نجومی

رصد آسمان

دنباله دار ها

لی نر	طلوع	گذر	غروب	قدر	فاصله از زمین	جدایی زاویه ای (از خورشید)	صورت فلکی
شنبه	۰۳:۰۷	۰۹:۲۳	۱۵:۳۹	۸/۳	Au ۲/۰۹۴	۴۸/۷	حوا
یکشنبه	۰۳:۰۶	۰۹:۲۲	۱۵:۳۸	۸/۳	Au ۲/۰۹۱	۴۸/۸	حوا
دوشنبه	۰۳:۰۶	۰۹:۲۰	۱۵:۳۶	۸/۳	Au ۲/۰۸۷	۴۸/۸	حوا
سه شنبه	۰۳:۰۵	۰۹:۱۹	۱۵:۳۵	۸/۳	Au ۲/۰۸۳	۴۸/۹	حوا
چهارشنبه	۰۳:۰۵	۰۹:۱۸	۱۵:۳۳	۸/۳	Au ۲/۰۸۰	۴۹/۰	حوا
پنج شنبه	۰۳:۰۴	۰۹:۱۷	۱۵:۳۱	۸/۳	Au ۲/۰۷۶	۴۹/۱	حوا
جمعه	۰۳:۰۴	۰۹:۱۶	۱۵:۳۰	۸/۳	Au ۲/۰۷۳	۴۹/۱	حوا

این دنباله دار در آسمان صبحگاهی با ابزار قابل مشاهده است

مسیر حرکت دنباله دار در هفته جاری

روش تعیین اوقات شرعی

مقاله ی زیر قسمت دهم از سری مقالات اوقات شرعی است که به قلم احمد رحمانی می باشد.

(مسأله ۷۳۱) نماز ظهر و عصر ۱ هر کدام وقت مخصوص و مشترکی دارند: وقت مخصوص نماز ظهر از اوّل ظهر است تا وقتی که از ظهر به اندازه خواندن نماز ظهر بگذرد ۲، و وقت مخصوص نماز عصر موقعی است که به اندازه خواندن نماز عصر، وقت به مغرب مانده باشد، که اگر کسی تا این موقع نماز ظهر را نخواند ۳، نماز ظهر او قضا شده و باید نماز عصر را بخواند ۴ و ما بین وقت مخصوص نماز ظهر و وقت مخصوص نماز عصر، وقت مشترک نماز ظهر و نماز عصر است ۵ و اگر کسی اشتبهاً نماز ظهر یا عصر را در وقت مخصوص دیگری بخواند نمازش صحیح است ۶.

۱- صافی: بنابر قول مشهور نماز ظهر و عصر...

۲- گلپایگانی، صافی: که اگر کسی سهواً تمام نماز عصر را در این وقت بخواند نمازش باطل است (صافی: و این قول موافق با احتیاط است)...

زنجانی: اگر کسی در اثر ندانستن مسأله، تمام نماز عصر را در این وقت بخواند نمازش باطل است...

بهبخت: به اندازه خواندن نماز ظهر و تحصیل شرایط نماز - اگر تحصیل نکرده است - بگذرد؛ و اگر کسی اشتبهاً عصر را در این وقت بخواند نمازش باطل است...

۳- نوری: عمداً نخواند...

۴- نوری: ولی اگر سهواً نماز عصر را جلوتر بخواند، نماز ظهر را در وقت اختصاصی عصر، به نیت ادا بخواند...

۵- بهبخت، مکارم: [پایان مسأله].

سبحانی: و اگر کسی در وقت مختص ظهر، نماز عصر و در وقت مختص عصر نماز ظهر بخواند، نماز او در هر دو مورد باطل است.

۶- اراکی: نمازش باطل است.

گلپایگانی، صافی: اگر کسی در این وقت اشتبهاً تمام نماز عصر را پیش از نماز ظهر بخواند، نمازش صحیح است و باید نماز ظهر را بعد از آن بجا آورد. زنجانی: اگر کسی در این وقت در اثر ندانستن مسأله تمام نماز عصر را پیش از نماز ظهر بخواند، نمازش بنا بر احتیاط باطل است. وقت مخصوص و مشترک که معنای آن در مسأله پیش گفته شد - برای اشخاص فرق می کند؛ مثلاً برای مسافر اگر به اندازه خواندن دو رکعت نماز از اوّل ظهر بگذرد، وقت مخصوص نماز ظهر تمام شده و وقت مشترک آغاز شده، و برای کسی که مسافر نیست، باید به اندازه خواندن چهار رکعت نماز بگذرد.

خوئی، تبریزی، سیستانی، وحید: مسأله - وقت نماز ظهر و عصر بعد از زوال تا غروب آفتاب است ۱ ولی چنانچه نماز عصر را عمداً قبل از نماز ظهر بخوانند باطل است، مگر این که از آخر وقت بیش از آوردن یک نماز مجال نباشد، که در این فرض اگر کسی تا این موقع نماز ظهر را نخوانده نماز ظهر او قضا است و باید نماز عصر را بخواند ۲ و اگر کسی پیش از این وقت اشتبهاً تمام نماز عصر را پیش از نماز ظهر بخواند نمازش صحیح است ۳ و احوط این است که آن را نماز ظهر قرار داده و چهار رکعت دیگر به قصد ما فی الذمه بجا آورد.

۱- سیستانی: وقت نماز ظهر و عصر بعد از زوال^۱ (ظهر شرعی) تا غروب آفتاب است...

^۱ ظهر شرعی عبارت از گذشتن نصف روز است؛ مثلاً اگر روز، دوازده ساعت باشد، پس از گذشتن شش ساعت از طلوع آفتاب ظهر شرعی است. و اگر روز سیزده ساعت باشد، پس از گذشتن شش ساعت و نیم از طلوع آفتاب، ظهر شرعی است. و ظهر شرعی که عبارت از گذشتن نصف از طلوع آفتاب تا غروب آن است در بعضی از مواقع سال، به افق تهران، چند دقیقه پیش از ساعت دوازده (به ساعت ظهر کوک) و گاهی چند دقیقه بعد از ساعت دوازده است.

۲- وحید: باید نماز عصر را بخواند و بعد از آن نماز ظهر را قضا کند، و اگر کسی پیش از این وقت سهواً تمام نماز عصر را پیش از نماز ظهر بخواند نمازش صحیح است، و احتیاط واجب آن است که آن را نماز ظهر قرار داده و چهار رکعت دیگر به قصد مافی الذمه بجا آورد.

۳- سیستانی: و باید نماز ظهر را بخواند و احتیاط مستحب آن است که چهار رکعت دوم را به قصد مافی الذمه بجا آورد.

(مسأله ۷۳۲) اگر ۱ پیش از خواندن نماز ظهر، سهواً مشغول نماز عصر شود و در بین نماز بفهمد اشتباه کرده است، (چنانچه در وقت مشترک باشد) باید نیت را به نماز ظهر برگرداند ۳ یعنی نیت کند که آنچه تا حال خوانده ام و آنچه را مشغولم و آنچه بعد می خوانم همه نماز ظهر باشد، و بعد از آن که نماز را تمام کرد، نماز عصر را بخواند ۴ و اگر در وقت مخصوص به ظهر باشد ۵، باید نیت را به نماز ظهر برگرداند و نماز را تمام کند و بعد نماز عصر را بخواند ۶ و احتیاط آن است که دوباره نماز عصر را هم بعد از آن بخواند و این احتیاط خیلی خوب است.

۱- زنجانی: اگر در وقت مشترک یا وقت اختصاصی ظهر...

۲- [قسمت داخل پرنتر در رساله آیات عظام: خوئی، تبریزی، سیستانی، وحید و زنجانی نیست]

۳- زنجانی: ولی اگر نمازش شکسته است و در وقت اختصاصی ظهر، در بین نماز متوجه اشتباه خود شود، بنا بر احتیاط واجب باید نمازش را به نیت نماز ظهر تمام کند و سپس هر دو نماز را به ترتیب بجا آورد. [پایان مسأله]

مکارم: چنانچه در وقت مشترک باشد باید عدول کند، یعنی نیت خود را به نماز ظهر برگرداند و قصد کند آنچه خوانده نماز ظهر است و به همین ترتیب آن را ادامه دهد و بعد از آن که نماز را تمام کرد نماز عصر را بخواند و اگر در وقت مخصوص ظهر باشد نماز او باطل است و باید نماز را به نیت ظهر از سر بگیرد. [پایان مسأله]

۴- خوئی، سیستانی، تبریزی، وحید: [پایان مسأله].

۵- اراکی: نمازش باطل است. [پایان مسأله]

گلپایگانی: نماز باطل است و آن را رها می کند و هر دو نماز را به ترتیب بجا می آورد و می تواند احتیاطاً نیت را به نماز ظهر برگرداند و نماز را تمام کند بعد هر دو نماز را به ترتیب بجا آورد.

صافی: بنا بر احتیاط نیت را به نماز ظهر برگرداند و نماز را تمام کند، بعد هر دو نماز را به ترتیب بجا آورد.

بهجت: پس اگر بعد از نماز فهمید نمازش باطل است مگر آنکه به قصد آنچه الان وظیفه اوست بجا آورده و در تطبیق آن بر عصر اشتباه کرده باشد نظیر اینکه به جای ظهر کلمه عصر بگوید و اگر در اثناء متوجه شود باید عدول کرده نیت را به نماز ظهر برگرداند و احتیاط به اعاده هر دو نماز بعد از آن ترک نشود و اگر موقعی ملتفت شد که داخل وقت مشترک شده است عدول به نماز ظهر می نماید؛ و اگر بعد از نماز فهمید نماز او صحیح است و عصر حساب می شود و اعاده عصر بعد از نماز ظهر لازم نیست.

سبحانی: اگر التفات به اشتباه در وقت مختص باشد، نماز او باطل و اگر التفات در وقت مشترک بوده اگر چه شروع در وقت مختص به ظهر بوده باید نیت را به نماز ظهر برگرداند و نماز را تمام کند و بعد نماز عصر را بخواند.

۶- نوری: و اگر تمام نماز عصر را در وقت اختصاصی ظهر بخواند و از وقت مشترک چیزی درک نکند، نماز باطل است و از آن صرف نظر کند و نماز ظهر و عصر را به ترتیب بجا بیاورد.

فاضل: به احتیاط واجب نیت را به نماز ظهر برگرداند و نماز را تمام کند، و دوباره آن را بخواند. [پایان مسأله]